

Sajarah Sing Kasingid saka Ayat Kaping Patang Puluh - Nomer Rong Puluh Sanga

Yèhezkièl Nomer Sepuluh

Jeff Pippenger

2026-08-31

Ana akèh akèh garis kenabian lan kayektèn-kayektèn sing nggumunaké sarta wigati ana ing kitab Yéhezkièl. Saka gambaran-gambaran Alkitab bab para nabi ing sajroning Padaleman Suci, Yéhezkièl iku wongé sing ngungkuli kabèh liyané anggoné nandhani rodha-roda ing sajroning rodha-roda. Rodha-roda mau, miturut Sister White, nglambangaké sesrawungan ruwet antarané kagiyatan manungsa sing nggambaraké runtutan prastawa-prastawa ing mangsa udan pungkasan. Prastawa-prastawa mau diwakili déning nabi nalika piyambakipun dadi bagéan saka ramalan mau ing sawijining pasemon sing dipragakaké, kayata nalika Yéhezkièl mapan sare miring ing sisih kiwa banjur ing sisih tengené ana ing gambaran bab paprangan ngepung Yérusalèm ing bab papat. Uga ana telulas tanggal tartamtu sing njlèntèrhaké sajarah Yéhezkièl, lan kanthi mangkono nyedhiyakaké pratandha-pratandha dalan tumrap mangsa udan pungkasan, nalika wong satus patang puluh papat èwu iku dimaterèni. Ana kayektèn-kayektèn sing diwedharaké ora mung lumantar tanggal-tanggal, nanging uga lumantar angka-angka kayata pitulas, sangalas, rong puluh lima, pitung puluh, patang puluh, telung atus sangang puluh, lan mesthi waé, telung puluh. Ana angka liyané manèh sing mbokmenawa dadi angka sing paling wigati ing kitab Yéhezkièl, yaiku angka satus sèket. Nanging angka satus sèket iku ora tinemu ing kitab Yéhezkièl. Senadyan mangkono, baris demi baris—angka iku ana ana ing kono.

Cacah satus sèket punika kanthi profetik katanceb wonten ing garis pangepungan, lan pangepungan punika satunggaling garis profetik ingkang béda piyambak; utawi manawi kersa dipunwastani makaten, pangepungan punika satunggaling rodha. Satunggaling garis profetik sajarah tansah badhé gadhah alfa lan omega, lan kanthi mekaten sipat-sipat alfa lan omega kedah kawewakili ing wiwitan lan pungkasaning garis punika, manawi boten mekaten, punika sanes garis. Kedadéyan alfa saking pangepungan punika inggih pejahipun garwanipun Yehezkiel, lan pungkasaning pangepungan punika inggih pejahipun pangantèn putri Sang Kristus, kados ingkang kawewakili déning karusakaning Yerusalem.

Lan aku, Yokanan, weruh kutha suci, Yerusalem anyar, tumurun saka Gusti Allah saka swarga, wus kacawisake kaya panganten wadon kang dihias kanggo garwane. Lan aku krungu swara banter saka swarga ngandika: Lah, tarubé Gusti Allah ana ing antarané manungsa, lan Panjenengané bakal dedalem bebarengan karo wong-wong mau, lan wong-wong mau bakal dadi umat kagungané, lan Gusti Allah piyambak bakal nunggil karo wong-wong mau, sarta dadi Allahé. Lan Gusti Allah bakal ngusapi sakehing luh saka mripaté; lan pati ora bakal ana manèh, mangkono uga kasusahan, utawa tangis, utawa lara ora bakal ana manèh; awit prakara-prakara kang biyèn wus liwati. Lan

Panjenengané kang lenggah ing dhampar ngandika: Lah, Aku ndadèkaké samubarang kabèh dadi anyar. Lan Panjenengané ngandika marang aku: Tulisen, awit pangandika iki bener lan setya. Lan Panjenengané ngandika marang aku: Wis kalakon. Aku iki Alfa lan Omega, wiwitan lan wekasan. Wong kang ngelak bakal Dakparingi banyu saka sumber banyu kauripan kanthi cuma-cuma. Sapa kang menang bakal oleh warisan samubarang kabèh; lan Aku bakal dadi Allahé, lan dhèwèké bakal dadi putraningSun. Nanging wong-wong kang wedi, lan kang ora pracaya, lan kang nistha, lan para tukang matèni, lan para wong laku jina, lan para juru sihir, lan para nyembah brahala, lan sakèhé wong goroh, bakal padha olèh pandumané ana ing tlaga kang murub déning geni lan belerang; iku pati kang kapindho. Lan ana siji saka pitu malaékat kang nyekel pitu bokor kang kebak pitu pageblug pungkasan teka marang aku, banjur guneman karo aku, pangandikané: Mrenea, bakal daktonjaké marang kowé Sang Pangantèn, garwané Sang Cempé. Wahyu 21:2–9.

Bojoné Ézékiel séda ing wiwitaning pengepungan, lan ing kana dhèwèké kaarani “sing dadi kekarepaning” “mripat” Ézékiel; lan sajroning karusakaning Yérusalèm kang kaandharaké ana ing bab sing padha, Yérusalèm diarani “sing dadi kekarepan” “mripat” Israèl.

Manèh ing taun kasanga, ing sasi kaping sapuluh, ing dina kaping sapuluh sasi iku, pangandikané Pangéran teka marang aku, mangkéné, ... Pangandikané Pangéran teka manèh marang aku, mangkéné, Hé anaké manungsa, lah, Aku njupuk saka kowé kekarepaning mripatmu kanthi sawijining panguwun; nanging kowé aja nglokro utawa nangis, lan luhmu aja nganti mili. Tahanan sesambat, aja gawe pangadhang kanggo wong mati, talènana tutup sirahmu ana ing sirahmu, lan nganggoa kasutmu ana ing sikilmu, aja nutupi lambémmu, lan aja mangan roti saka wong-wong. Mulané aku kandha marang bangsa iku ing wayah ésuk; lan ing wayah soré bojoku mati; lan ésuké aku nindakaké kaya kang dipréntahaké marang aku. Banjur wong-wong mau padha matur marang aku, Apa kowé ora bakal nyritakaké marang aku apa tegesé prakara-prakara iki tumrap aku, déné kowé tumindak mangkono?

Banjur aku mangsuli wong-wong mau, Pangandikané Sang Yéhuwah tumeka marang aku, mangkéné: Dhawuha marang brayat Israèl: Mangkéné pangandikané Pangéran Allah; Lah, Aku bakal najisaké pasucèn-Ku, kaluhuraning kakuwatanmu, pepénginaning mripatmu, lan kang dadi welasing nyawamu; lan para putramu lan para putrimu kang koktinggal bakal padha tumiba déning pedhang. Lan kowé bakal nindakaké kaya kang wis daklakoni: kowé ora kena nutupi lambe, lan ora kena mangan roti saka wong liya. Lan sorbanmu bakal tetep ana ing sirahmu, lan kasutmu tetep ana ing sikilmu; kowé ora bakal padha sungkawa utawa nangis; nanging kowé bakal saya entèk merga saka kaluputanmu, lan padha sesambat siji marang sijiné.

Mangkono Yèhèzkièl bakal dadi pratandha tumrap kowé: manut sakèhé kang wis ditindakaké déning dhèwèké, kowé bakal nindakaké; lan manawa iki kelakon, kowé bakal sumurup yèn Aku iki Pangéran Allah. Uga kowé, hé anaking manungsa, apa ora bakal kelakon ing dina nalika Aku njupuk saka wong-wong mau kakuwatané, kabungahaning kamulyané, pepénginaning mripaté, lan apa kang dadi gandhulaning

atiné, iya iku putra-putrané lan putri-putriné, yèn wong kang bisa oncat ing dina iku bakal teka marang kowé, supaya kowé krungu kabar iku nganggo kupingmu dhéwé? Ing dina iku cangkemmu bakal kabukak marang wong kang oncat iku, lan kowé bakal guneman lan ora meneng manèh: lan kowé bakal dadi pratandha tumrap wong-wong mau; lan wong-wong mau bakal sumurup yèn Aku iki Pangéran. Yèhèzkièl 24:1, 15–27.

Alfaing pangepungan iku yaiku pati saka pepénginané Yèhèzkel, lan omegane yaiku pati saka pepénginané Israèl.

Krungu, nanging Ora Krungu

Ana kaping lima para pinituwa utawa umat digambarake ing sawijining cara minangka ngrungokake marang Yéheskèl. Ing Yéheskèl 8:1, para pinituwa Yéhuda lenggah ana ing ngarsané. Ing Yéheskèl 14:1 para pinituwa padha teka lan lenggah ana ing ngarsané. Ing Yéheskèl 20:1 para pinituwa Israèl padha teka kanggo nyuwun pitedah marang Pangéran. Ing Yéheskèl 37:18, Gusti Allah ngandika marang Yéheskèl: “Nalika para anaking bangsamu bakal matur marang kowé, mangkéné, Apa panjenengan ora bakal nedahaké marang kami apa tegesé iki kabèh?” Ing pasal rong puluh papat umat langsung takon: “Apa panjenengan ora bakal nyritakaké marang kami apa tegesé prekawis-prekawis iki tumrap kami, déné panjenengan nindakaké mangkono?” Ing saben siji saka lima prakara iku para pinituwa utawa umat ana ing kaanan Laodikia.

Panjenengané banjur ngandika, “Lungaa, lan kandhakna marang bangsa iki: Sira bakal temen-temen krungu, nanging ora mangerti; lan sira bakal temen-temen weruh, nanging ora nyumurupi. Atosna atiné bangsa iki, lan abotna kupingé, sarta pejetna mripaté; supaya aja padha weruh nganggo mripaté, lan krungu nganggo kupingé, lan mangerti nganggo atiné, banjur mratobat, lan mari.” Yesaya 6:9, 10.

Lima gegambaran bab umat kang krungu nanging ora ngrungokake, lan lima gegambaran bab umat kang ndeleng nanging ora nyumurupi, sajajar karo limang tataran para wong kang ora gelem nyumurupi lan ngrungokake sajroning paseksènipun Yesaya.

Nanging pangandikané Pangéran tumrap wong-wong mau dadi piwulang ing ndhuwur piwulang, piwulang ing ndhuwur piwulang; larik ing ndhuwur larik, larik ing ndhuwur larik; ing kéné sethithik, lan ing kana sethithik; supaya padha lumaku, lan ambruk mengkuri, lan remuk, lan kepasang, lan katangkep. Yesaya 28:13.

Lan akèh ing antarané wong-wong mau bakal kesandhung, lan ambruk, lan remuk, lan katempuh ing kala, lan katangkep. Yesaya 8:15.

Tandha-Tandha

Ing bab kaping patlikur kitab Yèheskièl, mangsa kang kawiwitan kanthi pangepungan lan pati bojoné Yèheskièl—kang dadi pepénginaning mripaté—rampung ana ing pati Yerusalem—kang dadi pepénginaning mripating Israèl. Pangepungan sajrone setaun setengah iku ngemu tandha tangané Alfa lan Oméga, lan mangsa iku wiwit sarta pungkasané

katandhani déning sawijining pratandha. Kaya déné ing Yèheskièl patlikur, Gusti Yésus nandhesaké pratandhaning pangepungan iku ana ing Matius patlikur.

Pangandikanipun Sang Kristus sampun kaatur wonten ing pangrunghipun tiyang kathah; nanging nalika Panjenenganipun piyambakan, Pétrus, Yohanes, Yakobus, lan Andreas sowan dhateng Panjenenganipun nalika lenggah wonten ing Gunung Zaitun. “Maturana dhateng kawula,” aturipun, “badhe kapan punika kabèh kalampahan? lan punapa tandhanipun rawuhipun Paduka, saha pungkasaning jagad?” Gusti Yésus boten mangsuli para sakabate kanthi ngrembag piyambak-piyambak babagan karusakanipun Yérusalèm lan dinten agenging rawuhipun. Panjenenganipun nyawijèkaken gambaran kalih prastawa punika. Manawi Panjenenganipun nglairaken dhateng para sakabate prakawis-prakawis ing tembé kados ingkang Panjenenganipun sumerepi, mesthi para sakabat boten badhé kuwawi nyarengi pandeleng punika. Awit sih-kadarmen dhateng piyambakipun, Panjenenganipun nyampur gambaraning kalih krisis ageng punika, nglilani para sakabat nyinau tegesipun piyambak. Nalika Panjenenganipun nyebat bab karusakanipun Yérusalèm, pangandikanipun ingkang sipat kenabian ngliwati prastawa punika tumuju dhateng kobongan ageng pungkasan ing dinten nalika Pangéran badhé jumeneng medal saking papanipun kanggé ngukum jagad awit saking durakanipun, nalika bumi badhé mbabar gethipun, lan boten malih nutupi para tiyang ingkang kapatèni. Sakabèhing piwulang punika kaparingaken, boten namung kanggé para sakabat, nanging ugi kanggé para tiyang ingkang badhé gesang wonten ing adegan-adegan pungkasaning sajarah bumi punika.

Nuli mratobat marang para sakabate, Sang Kristus ngandika, “Padha waspada supaya aja ana wong kang ngapusi kowé. Amarga bakal akèh wong teka nganggo Asma-Ku, matur, Aku iki Kristus; lan bakal ngapusi wong akèh.” Bakal tuwuh akèh mesias palsu, kang ngakoni nindakaké mukjijat, lan mratelakaké yèn wis tekan mangsané pambébasan bangsa Yahudi. Wong-wong iku bakal nyasaraké wong akèh. Pangandikané Kristus mau katetepaké. Ing antarané séda-Né lan pengepungan Yérusalèm, akèh mesias palsu kang banjur muncul. Nanging pepéling iki uga kaparingaké marang wong-wong kang urip ing jaman donya iki. Penyesatan kang padha, kang ditindakaké sadurungé karusakané Yérusalèm, wis ditindakaké sajroning abad-abad, lan bakal ditindakaké manèh.

“Lan kowé bakal krungu bab perang lan pawarta bab perang: waspadakna, aja nganti kowé kagèt lan giris: amarga kabèh iku kudu kelakon, nanging wekasané durung tekan.’ Sadurungé karusakan Yerusalem, manungsa padha rebutan kaluhuran lan kekuwasan sing paling dhuwur. Para kaisar dipatèni. Wong-wong sing kuduné ngadeg cedhak dhampar uga dipatèni. Ana perang lan pawarta bab perang. ‘Kabèh iku kudu kelakon,’ pangandikané Kristus, ‘nanging wekasané [bangsa Yahudi minangka sawijining bangsa] durung tekan. Sebab bangsa bakal nglawan bangsa, lan karajan nglawan karajan: lan bakal ana pailan, pageblug, lan lindhu, ana ing manéka panggonan. Kabèh iku minangka wiwitaning kasangsaran.’ Kristus ngandika, Nalika para rabi ndeleng pratandha-pratandha iki, wong-wong mau bakal mratelakaké yèn iku paukumané Allah tumrap bangsa-bangsa amarga wis ngenggoni umaté pilihan ana ing pangawulan. Wong-wong mau bakal mratelakaké yèn pratandha-pratandha iki minangka tenger

rawuhé Sang Mesias. Aja padha kesasar; iku wiwitaning paukuman-paukumané Panjenengané. Bangsa iku wis ngandel marang awaké dhéwé. Wong-wong mau ora mratobat lan ora mingset supaya Aku bisa marasaké wong-wong mau. Pratandha-pratandha sing déning wong-wong mau dianggep minangka tengeré kamardikané saka pangawulan kuwi sajatiné pratandha-pratandha karusakané.” *The Desire of Ages*, 628.

Pengepungan Yerusalem ing taun 66, ngemot pratandha bab Roma masang panji-panjié ing plataran pasucèn. Katranganipun Gusti Yesus ngenani prastawa-prastawa sajroning mangsa taun 66 tekan 70, nyelarasaké karusakan ing taun 70 kaliyan Rawuhipun ingkang Kaping Kalih; lan wonten pratandha ingkang gegandhèngan kaliyan Rawuhipun ingkang Kaping Kalih punika.

“Enggal mripat kita enggal katarik menyang Wétan, amarga ana méga ireng cilik kang katon, ambané kira-kira mung satengahing ukuran tanganing manungsa, kang kita kabèh wis mangertèni yèn iku Tandha Putraning Manungsa.” *The Day Star*, 1846.

Wiwitan lan pungkasaning sajarah taun 66 nganti 70 M ngemot sawijining pratandha kang ana gandhèngané karo wiwitaning pengepungan lan karusakaning kutha iku, kang selaras karo pratandha alfa lan omega saka pejahé pepénginaning mripat ing 587 SM lan 586 SM.

Sajarah pambésiyulan sajroning setaun setengah punika minangka satunggaling “tandha” tumraping dinten-dinten pungkasan. Para prawan gemblung ingkang kaweca wonten ing sajarah Yekheskiel manggihaken padananipun wonten ing sajarah para prawan wicaksana ingkang nyumurupi tandha pambésiyulan punika ing taun 66 lan lajeng mlayu dhateng papan kaslametan. Pambésiyulan sajroning setaun setengah punika minangka tandha ingkang ngetingalaken kalih golongan para penyembah. Satunggaling golongan badhé mangertos tandha punika, dene golongan satunggal malih, ingkang dipunlambangaken minangka “akèh” déning Yesaya, boten badhé ningali utawi mireng.

Akeh lan Sithik

Raja banjur ngandika marang para abdine, Talinen tangan lan sikilé, gawanen lunga, lan buwangen dhèwèké menyang pepeteng ing njaba; ana ing kono bakal ana tangis lan kertak untu. Awit akèh kang katimbalan, nanging sathithik kang kapilih. *Matius 22:13, 14.*

Mangkono kang pungkasan bakal dadi kang kapisan, lan kang kapisan dadi kang pungkasan, amarga akeh kang katimbalan, nanging mung sathithik kang kapilih. *Matius 20:16.*

Kanggo Mirsa lan Mireng

Ing kitab Yeheskiel ana limang pasemon kang dipragagakaké, lan uga kaping lima Yeheskiel ngandika marang para pamimpin lan umat. Kaloro seksi iku nandhakaké limang prawan gemblung sing nampik ‘ndeleng’ lan nampik ‘ngrungu.’ Wong-wong mau nampik ndeleng

utawa ngrungu kawruh kang ditambahi nalika Gusti Yésus, kang minangka Sanga saka taler Yehuda, mbikak segel Sabdané kang profetik.

Jagad bakal Ndeleng lan Krungu

He para wong sing manggon ing donya, lan para pedununging bumi, padha nyawang, nalika Panjenengane ngangkat sawijining panji ana ing gunung-gunung; lan nalika Panjenengane ngunekake slompret, padha rungokna. Yesaya 18:3.

Lan ing dina iku wong budheg bakal krungu pangandikane kitab, lan mripate wong wuta bakal weruh metu saka peteng samar, lan saka pepeteng. Yesaya 29:18.

Bangsa-Ku kang Bodho lan Ora Duwe Pangerten iku ora nduwèni Kawruh

Nganti pira lawase aku bakal ndeleng panji, lan krungu swaraning slompret? Awit umatingSun iku bodho, padha ora wanuh marang Aku; padha iku para putra kang tanpa pangerten, lan ora duwe pangerten babar pisan: padha pinter nindakaké piala, nanging kanggo nindakaké kabecikan padha ora duwe kawruh. Yeremia 4:21, 22.

Siarna iki ing trah Yakub, lan wartakna ing Yehuda, mangkene: “Saiki rungokna iki, hé bangsa kang bodho lan tanpa pangerten; kang duwe mripat, nanging ora weruh; kang duwe kuping, nanging ora krungu.” Yeremia 5:20, 21.

Omah Kang Mbrontak

Pangandikané Pangéran uga tumuju marang aku, mangkéné: Hé anak manungsa, kowé manggon ana ing satengahé brayat sing mbaléla, sing padha nduwèni mripat kanggo ndeleng, nanging ora ndeleng; padha nduwèni kuping kanggo krungu, nanging ora krungu; awit iku brayat sing mbaléla. Ezekiel 12:1, 2.

Mulané Aku ngandika marang wong-wong mau kanthi pasemon; awit sanajan padha ndeleng, padha ora weruh; lan sanajan padha krungu, padha ora ngrungu, lan uga padha ora mangerti. Lan ing wong-wong mau kayektenaning ramalané Yésaya, kang muni: Kanthi krungu kowé bakal krungu, nanging ora bakal mangerti; lan kanthi ndeleng kowé bakal ndeleng, nanging ora bakal nyumurupi. Amarga atiné bangsa iki wis dadi kandel, lan kupingé wis ora cetha kanggo krungu, lan mripaté wis padha ditutup; supaya aja nganti sawiji-wektu padha weruh nganggo mripaté lan krungu nganggo kupingé, lan mangerti nganggo atiné, lan padha mratobat, temah Aku marasaké wong-wong mau.

Nanging kabegjan iku kagunganing mripatira, awit iku padha ndeleng; lan kupingira, awit iku padha krungu. Satemen-temene Aku pitutur marang sira, manawa akeh para nabi lan wong mursid kang kepéngin ndeleng prakara-prakara kang padha sira deleng, nanging padha ora ndeleng; lan krungu prakara-prakara kang padha sira krungu, nanging padha ora krungu. Matius 13:13–17.

Dalem-Daleme Ingkang Kina

Mangkene pangandikané Pangéran: Ngadega ana ing margi-margi, sarta delengen, lan takonana bab dalan-dalan kuna, ing ngendi dalan kang becik iku, lan lumakua ana ing kono, temah kowé bakal nemu katentreman tumrap nyawamu. Nanging wong-wong mau padha ngandika, “Kula sami boten purun lumampah wonten ing ngriku.” Uga Aku wis netepaké para juru-jaga ana ing antaramu, pangandikané, “Rungokna swaraning kalasangka.” Nanging wong-wong mau padha ngandika, “Kula sami boten badhé mirengaken.” Yeremia 6:16, 17.

Pesen taun 1840–1844

“Kabeh piwulang kang kaparingake wiwit taun 1840–1844 kudu saiki digawé kuwat lan ngemu daya, awit ana akèh wong kang wis kelangan pandome. Piwulang-piwulang iku kudu lumaku menyang sakehing pasamuwan.

“Kristus ngandika, ‘Begjané mripatmu, awit padha weruh; lan kupingmu, awit padha krungu. Satemené Aku pitutur marang kowé, manawa akèh nabi lan wong mursid padha kepéngin ndeleng samubarang kang kokdeleng, nanging padha ora weruh; lan krungu samubarang kang kokrungu, nanging padha ora krungu’ [Matius 13:16, 17]. Begjané mripat kang ndeleng samubarang kang katon ing taun 1843 lan 1844.

“Pesen iku wus kaparingake. Lan ora kena ana panundha anggane mbaleni pesen iku, awit pratandha-pratandhaning jaman lagi kasampurnakake; pakaryan panutup kudu katindakake. Pakaryan gedhe bakal katindakake sajroning wektu kang cendhak. Ora suwe maneh, dening paugeraning Gusti Allah, bakal kaparingake sawijining pesen kang bakal ngrembaka dadi panguwuh sora. Banjur Daniel bakal ngadeg ana ing pandumané, kanggo maringi paseksiné.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Tandha Bab Pangepungan

Ana kaping lima ing kitab Yehezkiel nalika panjenengane “nindakaké” sawijining pasemon sing ditindakaké, kang ora gelem dideleng déning bangsa iku, lan uga kaping lima panjenengane “ngandika” marang wong-wong iku, kang ora gelem ngrungokaké. Loro seksi, yaiku pasemon sing ditindakaké lan pangandika, dipralambangaké marang limang prawan bodho. Salah siji saka pasemon sing ditindakaké iku, kang kapanggih ing pasal papat, nggambaraké “tandha” bab pengepungan, kang mènèhi pepéling bab karusakan sing bakal teka. Pawartané Yehezkiel iku pawarta marang Laodikia.

“Tandha” kang kaparingaké tumrap Laodikia iku ya iku ‘tandha pangepungan’, lan pangepungan ing dina-dina wekasan iku kaawakaké déning sawetara seksi. Tandha siji-sijiné kang kaparingaké marang wong-wong Yahudi ing jamané Kristus yaiku tandhané Yunus, kang nggambaraké pasemon kang katindakaké kanthi telung dina ana ing weteng iwak gedhé.

Sawenèhing para ahli Toret lan wong-wong Farisi padha mangsuli, matur: “Guru, kawula sami kepéngin ndeleng sawijining pratandha saking Paduka.” Nanging Panjenengané mangsuli lan ngandika marang wong-wong mau: “Turun kang ala lan jina

iki nggolèki pratandha; nanging ora bakal kaparingaké pratandha marang iku, kajaba pratandhané Nabi Yunus; awit kaya déné Yunus ana ing weteng iwak gedhé telung dina telung bengi, mangkono uga Putraning Manungsa bakal telung dina telung bengi ana ing sajroning bumi.” Matius 12:38–40.

Tandha Nabi Yunus

Tandha Yunus iku sawijining pasemon kang kaandharake lumantar tumindak bab wunguné saka pati. Yokanan nggambarake kayektèn kang padha, awit panjenengané kacemplungake menyang panci gedhé isi lenga kang nggodhok, lan metu isih gesang. Dhaniel ing guwaning singa lan para wong telu kang mulya ana ing pawon geni Nebukadnésar nggambarake wunguné saka pati. Kabèh iku nggambarake wong satus patang puluh papat ewu kang diuripake manèh ing Wahyu bab sewelas.

“Pamanggih Sang Juru Slamet saweg punika wangsul saking ngremenakaken bab jaman kapengker saha mangsa ingkang badhe dumados. Nalika tiyang kathah sami ngudi nerangaken punapa ingkang sampun katingal saha kapireng déning piyambakipun manut kesan ingkang kacithak wonten ing manahipun, saha manut pepadhang ingkang dipungadhahi, ‘Gusti Yesus mangsuli lan ngandika, Swara punika rawuh dudu marga saka Aku, nanging marga saka kowé.’ Punika dados bukti ingkang paling luhur tumrap kalenggahanipun minangka Mesias, pratandha saking Sang Rama bilih Gusti Yesus sampun ngandika kayekten, saha bilih Panjenenganipun punika Putraning Allah. Punapa tiyang Yahudi badhé malih nyingkur saking paseksi langit ingkang luhur punika? Biyèn piyambakipun nate nyuwun dhateng Sang Juru Slamet, Tenger punapa ingkang Paduka tuduhaken supados kawula saged ningali saha pitados? Tenger ingkang tanpa wilangan sampun kaparingaken salebeting sadaya paladosan Kristus; ananging piyambakipun sampun meremaken mripat saha ngatos-atosi manahipun supados boten ngantos kapitadosaken. Kaélokkan ingkang paling puncak, yaiku wungunipun Lazarus, boten nyingkiraken boten pitadosipun, nanging malah ngisi piyambakipun kalawan rasa sengit ingkang saya tambah; saha samenika, sasampunipun Sang Rama ngandika, lan piyambakipun boten saged nyuwun tenger malih, manahipun boten dados lemes lan piyambakipun taksih nampik pitados.” Spirit of Prophecy, volume 3, 79.

Lasarus iku tandha saka patangen maneh kaya dene wis dipragakaké déning Yunus ana ing wetengé iwak paus. Swarane Sang Rama gegayutan karo Lasarus kang wis kauripaké manèh makili pamedalaning ketuhanan lan kamanungsan, kang mesthiné iku sipatipun Kristus, Panjenengané kang wus ngagem daging manungsa marang sarirané piyambak. Panyawijining ketuhanan lan kamanungsan iku pratandha panji tumrap satus patang puluh papat ewu, lan Lasarus iku tandha saka kakuwatan patangen maneh kang ngrampungaké panyawijining Sang Pencipta karo titah.

“Lumantar wungunipun Lazarus, kathah tiyang katuntun pitados dhateng Gusti Yesus. Iku wus dados rancanganipun Allah bilih Lazarus kedah pejah lan kasarekaken wonten ing kubur sadèrèngipun Sang Juru Slamet rawuh. Wungunipun Lazarus punika mukjijat puncakipun Sang Kristus, lan marga saking punika kathah tiyang ngluhuraken Allah.”

Manuscript Releases, volume 21, 111.

Lazarus mimpin mlebeting kamenangan menyang Yerusalem, lan panjenengané iku “tandha” kang urip tumrap patangen, kaya kang digambarake déning Yunus.

“Lazarus, kang layoné wus ngalami bosok ing kuburan, nanging sing saiki bungah ana ing kakuwatan kadewasan lanang kang mulya, nuntun kéwan kang ditunggangi déning Sang Juruwilujeng.” *The Desire of Ages*, 572.

Mlebetipun kanthi kamulyan punika selaras kaliyan pakempalan kémah ing Exeter, ingkang dados panggenapan alfa saking pasemon bab sepuluh prawan, lan kanthi mekaten nyelaraské “tandha” Yunus lan Lazarus kaliyan omega saha panggenapan ingkang sampurna saking pangwawuhaning pesen, “Lah, Sang Manten Kakung rawuh!”

“Aku asring dipacak marang pasemon bab sepuluh prawan, lima ana ing antarané kang wicaksana, lan lima bodho. Pasemon iki wus kalakon lan bakal kalakon nganti tembung demi tembungé, amarga iki nduwèni panganggon kang mirunggan tumrap jaman iki, lan, kaya piwelingé malaékat katelu, wus kalakon lan bakal tetep dadi kayektèn saiki nganti tumekaning pungkasaning jaman.” *Review and Herald*, August 19, 1890.

Yunus, Lazarus, lan Samuel Snow kang rawuh kasep ing pasamuwan kémah Exeter selaras karo “tandha babagan pengepungan” kagungané Yehezkiel. Lazarus nuntun Kristus mlebet ing Yerusalem numpak kuldi.

“Bates iku salah siji saka para pamimpin wigati ing patemon kémah Exeter (New Hampshire) ing sasi Agustus 1844, nalika ‘pekik tengah wengi kang sejati’ kapisan dipratélakaké. Bates, kebeneran, iku juru kotbah sing kapilih kanggo ngladosi ibadah ésuk mau ing kémah. Nalika dhèwèké lagi ngélingaké para pamirsané supaya tetep setya lan kanthi tenang njamin wong-wong mau yèn Gusti Allah mung lagi nyoba wong-wong mau, yèn wong-wong mau ana ing mangsa tundha, lan ngandharaké rasa-rasa kang padha, Samuel S. Snow rawuh nunggang jaran mlebu ing kémah mau. Sawisé lungguh ing sandhingé mbakyuné, Mrs. John Couch, Snow mbalèni manèh keyakinané yèn Kristus bakal ngatingal ing wektu kang wus katetepaké. Kanthi banget kaobong ing sajroning atiné, Mrs. Couch ngagetaké para rawuh kanthi ngadeg lan ngumumaké, ‘Ing kéné ana sawijining wong kanthi pawarta saka Gusti Allah!’” *Leroy Froom, The Prophetic Faith of our Fathers*, jilid 4, 549.

Ing sasi April 1521, Martin Luther tindak nganggo kreta sing ditarik jaran menyang Diet of Worms, ing kana piyambakipun nampik tradhisi lan pakulinan kepausan sarta ngandika, “Kajaba aku diyakinké déning paseksèning Kitab Suci utawa déning nalar kang cetha... aku ora bisa lan ora bakal mbatalaké apa waé, awit nglawan swara batin iku ora aman lan uga ora bener. Ing kéné aku madeg. Aku ora bisa tumindak liya. Gusti Allah tulungana aku. Amin.”

Kados para wong Farisi nentang mlebetipun Kristus kanthi kamenangan, para panguwasa kepausan ugi nentang mlebetipun Luther. Luther lajeng ngowahi asmanipun (lambang saking pemelesaian) lan dipunsumetaken wonten ing papan pandhelikan nalika

piyambakipun nerjemahaken Prajanjian Anyar dhateng basa Jêrman. Pamedharipun wonten ing Diet of Worms minangka pralambang Sêru Tengah Wengi ingkang nuwuhaken dekret paukuman pati saking para panguwasa grêja-negara ing wekdal punika, kanthi makaten dados pralambanging hukum Minggu. Sawisé sêpuluh wulan ndhelik kanthi nama “Junker Jörg,” ancaman saking para panguwasa sampun ewah, sapérangan ageng amargi kalih masalah militèr ingkang dipunadhepi déning Charles V ingkang rusak budi. Kalih ancaman militèr punika inggih France lan Islam, ingkang nglambangaken prajanjèn najis ingkang sami antawisipun sosialisme lan Islam ingkang samenika ngadhepi umat manungsa.

“Pakaryané Gusti Allah ing bumi iki ngetokaké, saka jaman tekan jaman, sawijining kaserupaan kang cetha ing saben reformasi gedhé utawa gerakan agama. Prinsip-prinsip anggoné Gusti Allah sesambungan karo manungsa tansah padha. Gerakan-gerakan wigati ing jaman saiki nduwèni pepadhan karo gerakan-gerakan ing jaman biyèn, lan pengalaman pasamuwan ing jaman-jaman kapungkur ngemu piwulang kang aji banget tumrap jaman kita dhéwé.” *The Great Controversy*, 343.

Kuldi kang dipandhegani déning Lazarus ngasta Kristus mlebet ing Yérusalèm, kreta jaran ngasta Luther menyang Diet of Worms, lan jaran ngasta Snow menyang pakempalan kémah ing Exeter, saéngga mratélakaké kuldi lan jaran, loro-loroné anggota kulawarga “Equidae” ing génus “Equus,” minangka pratandha saka pesen Midwengi Panguwuh.

Padha bungaha banget, hé putrining Sion; suraka, hé putrining Yérusalèm: lah, Rajamu rawuh marang kowé; Panjenengané iku adil, lan nggawa kaslametan; andhap asor, lan nitih kuldi, yaiku anak kuldi, anaké kuldi wadon. Zakharia 9:9.

Tandha saka pekabaran Panguwuh Tengah Wengi iku yaiku tekane kuldi utawa jaran, loro-lorone minangka pralambang Islam. Utusan pinilih saka pekabaran sejati bab panguwuh tengah wengi teka nunggang jaran, selaras karo tekane Kristus nunggang kuldi. “Pengepungan” ing dina-dina pungkasan ditandhani dening kaleksanané pangandikané Ellen White manawa kutha Nashville bakal katempuh déning “bola-bola geni.”

Yagénép pangepungan iku diwiwiti saka bal-balan geni Nashville? Punapa awit Islam dipunlambangaké déning kuldi lan jaran wonten ing Sabda kenabianipun Allah?

Smirna

Kaisar Nero nandhani wiwitaning pasamuwan Smirna nalika kutha Roma diobong ing taun 64. Tanggal punika nandhani wiwitaning panganiaya tumrap pasamuwan Kristen ingkang kalampahan sajrone kurun wektu rong atus seket taun, ingkang dipunrampung déning Edict of Milan ing taun 313. Kawujudaning gambaring kéwan punika nglambangaké waymark alpha ingkang ngenalaké satunggaling periode ingkang dipunpungkasi déning waymark omega, ingkang dipunlambangaké déning tandhaning kéwan punika ing hukum Minggu ingkang badhé enggal rawuh. Periode punika dipunidentifikasi minangka wiwit kanthi “edicts.”

“Yèn sing maca kepéngin mangertèni piranti-pranti sing bakal dienggo ing pasulayan sing enggal bakal teka, cukup nglacak cathetan ngenani cara-cara sing biyèn dienggo déning Roma kanggo tujuan sing padha. Yèn dhèwèké kepéngin weruh kepriyé para papis lan Protestan, nalika padha manunggal, bakal nindakaké marang wong-wong sing nampik dogma-dogmané, muga dhèwèké ndeleng roh sing wis dituduhaké déning Roma marang dina Sabat lan para pambélané.

“Pranatan-pranatan karajan, konsili-konsili umum, lan pranatan-pranatan gréja kang disengkuyung déning kakuwatan sekuler, iku dadi undhak-undhakan kang ndadèkaké pésta kapir mau nggayuh kalenggahan kinurmatan ana ing donya Kristen. Tindakan umum kang kapisan kanggo meksa pangreksan dina Minggu yaiku angger-angger kang ditetepaké déning Constantine. (A.D. 321; delengen cathetan Appendix kanggo kaca 53.) Pranatan iki nuntut supaya wong-wong kutha padha leren ing ‘dina srengéngé kang kinurmatan,’ nanging maringi idin marang wong-wong désa supaya nerusaké pakaryan tetanèné. Sanadyan sajatiné angger-angger iki ateges pranatan kapir, nanging tetep dileksanakaké déning kaisar sawisé panrimané marang agama Kristen kang mung nominal.” *The Great Controversy*, 574.

Prentah karajan kang kapisan sing nandhai anané transisi saka pasamuwan Smirna menyang pasamuwan Pergamus yaiku Edict of Milan ing taun 313. Prentah iku makili langkah kapisan kang nuntun marang undhang-undhang Minggu kang kapisan ing taun 321. Karusakané Yerusalem minangka pralambang undhang-undhang Minggu, lan ana loro seksi kenabian kang ngenali sawijining pangepungan sing ndhisiki karusakan iku. Rong pangepungan iku, kang diwakili déning pangepungan kaping teluné Babil ing taun 587 BC lan pangepungan kaping pindhoné Roma ing taun 70, ngenali yèn waymark sing ndhisiki waymark undhang-undhang Minggu iku—yaiku sawijining pangepungan kenabian.

Nebukadnezar ngepung Yoyakim, banjur Yoyakhin, lan pungkasané Zedekia. Cestius ngepung ing taun 66, lan netepi pratandha sing wis kaparingaké Gusti Yésus marang pasamuwan, kaya déné pengepungan kaping telu ing taun 587 SM ngemu pratandha patining garwané Yéhezkiél. Waymark sing ndhisiki karusakaning Yérusalèm yaiku sawijining pengepungan, lan iku uga sawijining “pratandha.” Waymark sing ndhisiki angger-angger Minggu taun 321 yaiku Edict of Milan, nalika dumadi owah-owahan saka sawijining pasamuwan (Smirna) kang ora oleh paukuman mlebu menyang Pergamos, pralambang pasamuwan sing wis kompromi.

Mula, Edik Milan iku wiwitan saka sawijining pangepungan profetik, lan uga minangka sawijining pratandha. Uga nandhani papan ing ngendi gerakan Laodikia saka satus patang puluh papat ewu ngalami owahing tumuju marang gerakan Filadelfia saka satus patang puluh papat ewu.

Filadelfia lan Smirna makili mung loro pasamuwan waé ing antarané pitu pasamuwan ing Kitab Wahyu sing ora nampani paukuman. Kasunyatan iki salajengipun nandhani yèn transisi mau iku transisiné pasamuwan kang isih perang tumuju marang pasamuwan kang menang. Transisi iku selaras karo Edict of Milan, ing ngendi gerakan jaman akhir saka satus

patang puluh papat ewu dadi pasamuwan kaping wolu iku, yaiku kang asalé saka pitu mau. Filadelfia lan Smirna uga mung loro pasamuwan waé sing padha gumulat karo wong-wong kang ngakoni yèn dhèwèké iku wong Yahudi, nanging satemené kalebu sinagoga Iblis.

Pratandha dalan taun 313 iku uga salaras karo pasamuwan kémah ing Exeter wiwit tanggal 12 nganti 17 Agustus taun 1844. Nalika pasamuwan kémah mau rampung, pawarta iku nyapu ngliwati pasisir wétaning Amérika Sarékat kaya ombak pasang gedhé, nganti lawang katutup ing tanggal 22 Oktober 1844.

“Kaya ombak pasang gedhé, gerakan iku nyapu saindhenging nagara. Saka kutha menyang kutha, saka désa menyang désa, lan nganti tekan panggonan-panggonan padesan kang adoh, gerakan iku lumaku, nganti umaté Allah kang wis ngentèni tangi kanthi sampurna. Fanatisisme sirna ana ing ngarepé pawartos iki kaya embun beku ésuk sirna ana ing ngarepé srengéngé kang lagi njedhul. Para pracaya weruh yen mamang lan kabingungané wis kasirnakaké, lan pangajab tuwin kawigatening manah nguripi atiné. Pakaryan iku bébas saka sakèhé kaluwihan kang tansah katon nalika ana kasenengan manungsa tanpa pangwasaning Sabda lan Rohé Allah. Wataké padha karo mangsa-mangsa andhap-asor lan wangsul marang Pangéran kang ana ing antarané Israèl kuna sawisé pawartos-pawartos panyaruwe saka para abdiné. Pakaryan iku nggawa pratandha-pratandha kang mènèhi ciri marang pakaryané Allah ing saben jaman. Ing kana ora akèh kabungahan kang ékstatis, nanging luwih-luwih panyelidikaning ati kang jero, pangakoning dosa, lan nilar donya. Kasiyapan kanggo manggihi Pangéran dadi bebendu pikiran kang nandhang kasangsaran. Ana pandonga kang tekun lan pasrah tanpa sarèh kabèh marang Allah.” *The Great Controversy*, 400, 401.

Nutupé lawang ing tanggal 22 Oktober 1844 nggambarake pranatan Minggu sing enggal rawuh, lan pratandha dalan sing ndhisiki lawang sing katutup ing 22 Oktober iku yaiku pakempalan perkemahan Exeter. Mulané, pakempalan perkemahan Exeter iku selaras karo Edict of Milan. Iku uga selaras karo mlebué Kristus kanthi kemenangan.

“Panguwuh tengah wengi punika boten utaminipun kasembadan lumantar bantahan, sanadyan bukti Kitab Suci punika cetha lan mesthèkakên. Ana kakiyatan ingkang ngirid piyambakipun, kakiyatan ingkang meksa lan nggegerakakên jiwa. Ing ngriku boten wonten mamang, boten wonten pitaken. Nalika Kristus lumebet kanthi kemenangan dhateng Yerusalem, tiyang kathah ingkang kapundhut saking sadaya papan ing nagari punika kanggé ngriyayakakên riyaya, padha tumuju dhateng Gunung Zaitun; lan nalika padha gabung kaliyan tiyang kathah ingkang ngiringi Gusti Yesus, padha katularan pangrasa suci ing wekdal punika, sarta mbiyantu nguwatakên panguwuh, ‘Rahayu Panjenenganipun ingkang rawuh atas asmanipun Gusti!’ [Matius 21:9.] Mekaten ugi para tiyang boten pitados ingkang padha mriksani pakempalan Advent—sawenèh amargi penasaran, sawenèh malih namung badhé moyoki—ngraosakakên kakiyatan ingkang ngyakiniakên ingkang ngancani pawartos punika, ‘Lah, Sang Penganten Kakung rawuh!’” *Spirit of Prophecy*, volume 4, 250.

Pranatan Milan nandhani pengepungan profetik kang dipratelakake lumantar pralambang Nebukadnezar ing taun 587 SM lan Cestius ing taun 66. Pengepungan loro mau nuwuhake karusakan Yerusalem, kanthi runtuhé ing taun 586 SM lan taun 70, manut urutane. Pengepungan déning Cestius rampung, lan telu setengah taun sawisé iku, pengepungan mau diwiwiti manèh ing sangisoré Titus, saéngga maringi sawijining période profetik kang diwiwiti déning sawijining panguwasa Romawi alfa lan dipungkasi déning sawijining panguwasa omega. Telu setengah taun iku makili pangidak-idaké Yerusalem déning kapausan, lan angger-angger Minggu kang enggal teka nalika tatu sing matèni saka kapausan wis mari lan dhèwèké mrentah manèh sajroning telu setengah taun simbolis.

Nanging plataran kang ana ing sanjabaning Padaleman Suci kuwi aja kokukur, awit iku kaparingake marang para bangsa liya; lan kutha suci bakal padha diidak-idak suwéné patang puluh loro sasi. Wahyu 11:2.

Ing taun 538, banjur maneh nalika rawuhipun hukum Minggu, wiwit kawiwitané panginjak-injakan Yerusalem. Kalih hukum Minggu punika dipunlambangakaké déning taun 321 nalika Konstantinus Agung netepaké hukum Minggu ingkang kapisan. Ing taun 538, kapausan dipunwènèhi kakuwatan kanggé nganiaya (nginjak-injak) pasamuwané Allah sajroning telung taun satengah, kados dene dipunlambangakaké déning sajarah saking Cestius dumugi Titus. Ing taun 538, kapausan netepaké hukum Minggu wonten ing Konsili Orleans ingkang kaping tiga. Hukum Minggu ingkang badhé enggal rawuh punika nandhakaké wekdal nalika kapausan malih dipunwènèhi kakuwatan kanggé nginjak-injak Padaleman Suci (nganiaya).

313 nduduhaké dhawuh kapisan sing ndadèkaké munculé hukum Minggu kapisan ing taun 321. Banjur ing taun 330, karajan mau kabagi sacara profètis dadi wetan lan kulon, mangkono nandhani pungkasan omega saka periode kapindho panganiaya kapapal tumrap “patang puluh loro” sasi simbolis—yaiku sawijining mangsa panganiaya lan pangidak-idakan sing diwiwiti ing alpha hukum Minggu ing Amérika Sarékat.

Lan malaékat katelu ngetutaké wong-wong mau, pangucapé kanthi swara sora, “Yèn ana wong nyembah kéwan iku lan reca gambaré, sarta nampa tandhané ana ing bathuké utawa ing tangane, wong iku uga bakal ngombé anggur bebenduné Allah, kang kauncalaké tanpa campuran menyang tuwung paukumaning duka-Né; lan dhèwèké bakal kasiksa nganggo geni lan belérang ana ing ngarsané para malaékat suci lan ana ing ngarsané Sang Cempen: lan kumeluning kasangsarané munggah ing salawas-lawasé; lan wong-wong kang nyembah kéwan iku lan reca gambaré, uga saben wong kang nampa tandhaning jenengé, ora duwe sesinggahan awan lan bengi. Ing kéné katemuning kasabarané para suci: ing kéné ana wong-wong kang netepi dhawuh-dhawuhé Allah lan pracayané marang Gusti Yésus.” Wahyu 14:9–12.

Dataran

Teges Latin saka ‘Milan’ ateges tengahing dhataran. Ana ing tengahing wétan lan kulon, ing taun 313 Konstantinus saka kulon ngupaya paseduluran aliansi karo Licinius saka wétan.

Edik iku nggambarake usaha kanggo nyawijèkaké wétan lan kulon, lan edik iku disahaké lumantar sawijining palakrama prajanjian, nalika Constantia, adhiné tiri Konstantinus, omah-omah karo Licinius. Nanging kaya dene palakrama prajanjian kang kapisan ing Daniel sewelas antarané wangsa Seleukid saka lor lan Ptolemaios saka kidul, palakrama iku wis katetepaké bakal gagal, kaya unen-unen lawas kang kawujud, yaiku: ‘wétan iku wétan, lan kulon iku kulon, lan kekaroné ora bakal tau patemon.’

Taun ‘330’ dipunwedharaken kanthi langsung wonten ing Daniel bab sewelas ayat selawe, pitulikur, lan sangang likur. Prastawa punika ndadosaken pitulas taun saking 313 dumugi 330 mlebet ing garis pratandha Daniel bab sewelas, lan miturut kabutuhan pratandha, punika mratelakaken bilih peprenahan prajanjèn antawisipun wetan lan kulon ing taun 313 punika dados pepadon kaliyan peprenahan prajanjèn ingkang kapisan wonten ing bab ingkang sami.

“Ramalan ing Daniel bab kaping sewelas wis meh ngancik kasampurnan kaleksanane. Kathah saking sajarah ingkang sampun kalampahan minangka kaleksananing ramalan punika badhe kaulang malih.” Manuscript Releases, nomer 13, 394.

Antiochus II Theos, sing mrentah wiwit taun 261–246 SM, nyingkirake garwa kapisané, Laodice I, kanggo Berenice, putriné Ptolemy II Philadelphus saka Mesir. Palakraman iku dadi pérangan saka panyalese tentrem sing mungkasi Perang Siria Kapindho ing taun 252 SM. Nalika sawisé iku Constantine ngalahaké Licinius ing taun 324, palakraman iku dipungkasi, kaya uga palakramané Antiochus lan Bernice dipungkasi, nalika Laodice, garwa kapisan, ngracuni Antiochus ing taun 246 SM. Palakraman sing wis nandhani pungkasané perang Siria kapindho, sarta patiné Antiochus, lan sawisé iku Bernice, anaké, lan para pangiringé saka Mesir, nandhani wiwitané perang Siria katelu. Palakraman perjanjian taun 313 mungkasi mangsa panganiaya sing dilambangaké déning pasamuwan Smyrna lan miwiti mangsa kompromi sing dilambangaké déning pasamuwan Pergamos.

Palakraman ing wiwitan sajarah Seleukia ngewakili palakraman prajanjèn ing pungkasaning kakaisaran Seleukia nalika Antiochus Agung maringaké putriné, Cleopatra I, marang Ptolemaios V Epiphanes. Palakraman iku kalakon ing Raphia ing taun 193 SM, nanging pasuketan mau ora suwé banjur rampung, kaya dene palakraman prajanjèn kang kapisan antarané ratu saka lor lan ratu saka kidul. Palakraman-palakraman prajanjèn alfa lan omega saka kakaisaran Seleukia iku ngewakili palakraman prajanjèn kang kasebut mengko ana ing sajarah kenabian Daniel pasal sewelas nalika Octavian maringaké saduluré wadon, Octavia Minor, marang Mark Antony ing taun 40 SM. Mark Antony lan Octavian lagi ana ing rebutan kakuwasan babagan wewengkon sisih wetan lan kulon saka Roma, kang njeblug ing taun 44 SM kanthi patiné Julius Caesar amarga dipatèni. Prajanjèn Brundisium dileksanakaké ing palakraman mau ing taun 40 SM, lan wolung taun sawisé kuwi, ing taun 32 SM, Mark Antony kanthi resmi megat Octavia lan nyebabaké perang Actium ing taun 31 SM, ing ngendi Mark Antony lan Cleopatra, (Cleopatra kang pungkasan dhéwé), padha tekan ing pungkasané.

Prajanjian pasamuwan omega saka karajan Seleukia ngenalaké Kleopatra kapisan, kang dadi pralambang tumrap Kleopatra pungkasan, kang garis turunané mbentuk sesambungan marang prajanjian pasamuwan alfa sing sipaté kenabian saka karajan Roma ing taun 40 SM. Katelu pasamuwan prajanjian iku dadi pralambang tumrap pasamuwan prajanjian saka Ediktum Milan. Ediktum Milan nandhani wiwitaning sawijining pengepungan kenabian, makili sawijining pratandha kenabian, nandhani sawijining transisi saka gréja kang bener marang gréja kang ora bener, mula salaras karo tataraning wewadi bab makhluk kaping wolu saka pitu iku. Iki nandhani sawijining pasamuwan prajanjian kang mungkasi perang, nganti pegatané pasamuwan prajanjian iku banjur nandhani wiwitaning perang. Ing kaloro pasamuwan Roma iku, pegatan mau nyepetaké manunggalé karajan. Taun 313 uga nandhani pasamuwan kémah Exeter ing ngendi pawartosing pekabaran Babak Tengah Wengi wiwit diproklamasèkaké lan nuntun marang lawang kang katutup tanggal 22 Oktober.

Kita badhé nglajengaken nimbang kasunyatan-kasunyatan punika wonten ing artikel salajengipun.